

plicita del moment de canvi en què es produeix. *Tancredi* esdevé així model o guia del nou concepte d'òpera sèria que s'imposarà definitivament a partir d'aquesta obra. En el terreny de l'estructura musical, la incorporació de recursos procedents de l'òpera *bufa*, com duets, conjunts, tractament dramàtic de les àries, que acaba amb el retòric discursivisme buit de les àries *da capo*, i l'ús solista dels instruments de vent obren les portes al gran període operístic del segle XIX. I en aquest apartat cal incloure també el recurs a temes sorgits de la contemporània literatura romàntica i, en definitiva, a un material literari de fort contingut dramàtic, en el sentit més *teatral* de l'expressió. Amb Rossini s'obre el segle d'or de l'òpera italiana, que continuaran Donizetti i Bellini, que té el seu cim en Verdi i que clou Puccini, compositor clau de l'últim gran moviment operístic italià, el verisme.

La producció que s'ofereix ara al Liceu compta amb l'atractiu de la presència, per primera vegada al nostre teatre, de la gran cantant nord-americana Marilyn Horne, que incorpora el paper de Tancredi, com s'ha dit reservat a veu femenina, segons marquen reminiscències a l'ús dels *castrati*. Marilyn Horne és un autèntic luxe per al millor repartiment possible sempre, i sens dubte concentrarà l'atenció màxima en les cinc representacions que han estat programades. Junt amb ella, la valenciana Eneida Lloris, aquest imparable valor en alça, tornarà a prendre contacte amb un públic liceístic que li ha donat proves generoses de fidelitat i que justament se la considera una artista pròpia. El baix Boris Martinovic, en el paper d'Orbazzano, constitueix un altre atractiu important. Es tracta d'una gran veu que fa poc va actuar al Liceu en un recital junt amb l'orquestra titular del teatre. El tenor Ernesto Palacio en el paper d'Argirio completa el quartet protagonista, mentre que les nostres Maria Uriz —Isaura— i Rosa Maria Isàs —Roggiero—, interpreten dos personatges secundaris.

Cal fer esment també a la producció de Pier Luigi Pizzi, un excel·lent realitzador d'espais escènics, que garanteix un muntatge atractiu i d'envergadura qualitativa. La direcció musical és de Henry Lewis, un nom nou al fossat liceístic.

Després de *Tancredi*, en la programació liceística, vindrà l'òpera *Lucrezia Borgia*, de Gaetano Donizetti. D'alguna manera, una successió amb connotacions pedagògiques. O almenys il·lustradores. Caldrà insistir-hi. □

LA CONFUSIÓ IMPERA EN ELS SERVEIS DE PUBLICACIONS DE LES DIPUTACIONS

Magatzems de gom a gom (II)

Fa pocs números ens ocupàvem dels serveis de publicacions dels governs autonòmics; ho fem ara de les Diputacions, on el caos és molt il·lustratiu de la diversitat i la manca d'interès general de les coses publicades. De tot això es lliuren les institucions més o menys subvencionades, amb una política editorial definida.

X. R. Trigo/M. Milian

Els oblidats patis de l'antiga Beneficència valenciana. Als cantons d'un d'ells, antigues carretes trepades d'arna i, al fons, dins de l'arc que fa el passadís que condueix a l'altre pati, una porta de fusta tan alta com dos homes. És l'accés a les oficines del Servei de Publicacions de la Diputació de València, un departament on la demanda de dades fa més aviat riure a causa de la seua funció, quasi testimonial. De fet, com ja vam explicar respecte a les publicacions de la Generalitat, cada institució disposa del seu pressupost i publica el que vol; no necessiten, doncs, cap servei com aquest. Però, si la Generalitat Valenciana té un departament per a aglutinar aquestes publicacions, la Diputació i els seus membres es dediquen sobretot a utilitzar els grans magatzems de la Beneficència per amagar edicions senceres per les quals ningú preguntarà mai de la vida.

Amb aquesta situació, el pressupost és merament testimonial, el Servei de Publicacions de la Diputació de València compta amb una mitjana de 10 milions a l'any per a deu títols nous, dels quals al voltant del 80% es publica en castellà.

La Diputació de Barcelona

El Gabinet de Publicacions i Imatge de la Diputació de Barcelona, dirigit per Panxo Tàboas, es va crear a finals de l'any 1983 i, depèn, com en el cas de la Generalitat, del Departament de Presidència. Publica tot allò que el Consell de Publicacions, format pel President de la Diputació i per altres diputats, autoritza després d'haver avaluat, des del punt de vista econòmic i distribucional, les diferents propostes que presenten els diversos serveis.

El Catàleg de publicacions de la Diputació de Barcelona, tal com es llegeix en les notes introductòries, «vol ser un repertori exhaustiu de la producció editorial de la Diputació de Barcelona fins

DOMÈNEC UMBERT

Els llibres editats per les institucions necessiten una millor distribució.

l'any 1987». La seua elaboració va costar tres anys d'esfòrços. No endebades hi figuren totes les publicacions editades per la Diputació des de la seua fundació l'any 1812 fins a l'any 1987. S'hi inclouen, també, les obres editades per les institucions que en depenen (l'Institut del Teatre —que compta amb una de les millors col·leccions de llibres dedicats al tema teatral—, museus, biblioteques, etc.).

El Gabinet de Publicacions i Imatge de la Diputació de Barcelona vol publicar tot aquell material científic, tècnic i informatiu que pugui ser útil a tots aquells professionals que es mouen en l'àmbit d'actuació de la vida municipal. La Diputació desitja ser una entitat al servei dels ajuntaments i col·labora amb ells amb l'oferta d'ajuda tècnica o econòmica. Els seus llibres els distribueix Enlace, però la Diputació envia, al seu torn, totes les seues publicacions als ajuntaments que s'inclouen dins el seu territori d'actuació.

Altres diputacions

El volum de publicacions d'altres di-

Les institucions semidependents

	Pressupostos	Tiratges (Mín./màx. o mitjana)	Volum de publicacions (nombre de títols any)	Fons Editorial	% Català
Institut Valencià d'Estudis i Investigació	200.000.000	1.500	30	225 (des de 1980)	40
Institut de Cultura Juan Gil Albert	51.220.812	500-7.000	No disponible	No disponible	12
Institut d'Estudis Ilerdencs	105.000.000	—	—	—	—
Publicacions	14.000.000	1.000	6-7	1.100	90

Conjunt de publicacions de les Diputacions

	Pressupostos	Tiratges (Mín./màx. o mitjana)	Volum de publicacions (nombre de títols any)	Fons Editorial	% Català
Diputació de Barcelona (globals)	136.000.000	1.500-3.000	60	1.500	70
Diputació de València (parcials)	10.000.0000	1.500	10	No disponible	20
Consell Insular (Comissió de Cultura)	11.000.000	1.500	21	No disponible	90

putacions és ben bé escàs. A banda, algunes diputacions deleguen aquesta competència en Institucions semiindependents, com ara l'Institut d'Estudis Ilerdencs de Lleida o l'Institut de Cultura Juan Gil Albert d'Alacant. El volum de Publicacions anual de les altres diputacions dels Països Catalans oscil·la entre els 10 i els 25 títols, amb uns pressupostos entre 10 i 20 milions.

Les institucions semidependents

A banda de tot aquest desfici que den les institucions, que, tot i dependre econòmicament dels diferents governs o diputacions, han aconseguit una autonomia de decisió que els permet tenir un pla de publicacions coherent. En són un bon exemple l'IVEI (Institut Valencià d'Estudis i Investigació), nom actual de la històrica Institució Alfons el Magnànim, i l'Institut de Cultura Juan Gil Albert d'Alacant.

L'IVEI s'ha anat consolidant a poc a poc com a editorial, gràcies sobretot a algunes col·leccions i fins i tot a la revista *Debats*, la primera revista a nivell estatal de ciències socials. El seu volum de publicacions és de 20 a 30 nous títols anuals, amb uns pressupostos de 200 milions anuals més els ingressos per vendes. L'IVEI és el fruit d'un consorci entre la Generalitat i la Diputació de València per tal de fer

En molt pocs casos, les diputacions mantenen una política de publicacions coherent.

una gran institució que donara cabuda a d'altres, però l'intent no va tenir l'èxit esperat.

L'Institut de Cultura Juan Gil Albert depèn de la Diputació d'Alacant i a hores d'ara disposa d'un fons editorial de 357 llibres. Els seus pressupostos han pujat des de l'any 1988

—33.659.090 milions de pessetes— fins al 1989 —51.220.813 milions—, i els tiratges van des dels 500 exemplars de publicacions especialitzades fins als 7.000 exemplars que du el llibre *Rondalles de l'Alacantí*. Els percentatges de publicacions en català són més aviat minsos, al voltant de l'11,6%. □